

**GÜL
İREPOĞLU
GÜLÜN
KİTABINI
YAZDI**

Hasbahçe'nin ayrıcalıklı çiçeği

Prof. Gül İrepoğlu'nun, Osmanlı'dan günümüze önemli bir simge olan gül üzerine yazdığı kitabı **Yapı Kredi Yayınları**'ndan geçen hafta yayımlandı

Geçen yıl 'lale' üzerine bir kitap kaleme alan sanat tarihçi ve yazar Prof. Gül İrepoğlu, Yapı Kredi Yayınları etiketiyle 'Gül'

isimli yeni kitabını yayımladı. Hükümdarların kokladığı ve aşkın simgesi olan bu çiçek, İrepoğlu'nun kitabında en ince ayrıntısına kadar işleniyor.

Kitabın ilk sayfalarında Hıristiyanlıkta ve İslam'da gülün konumunu araştıran İrepoğlu, Osmanlı bahçelerinde sayısız çeşidi yetişen çiçeği şu sözlerle aktarıyor: "Osmanlı bahçelerinde gül hep ayrıcalıklı konumdadır. Osmanlı'nın sevdiği ve yetiştirdiği en önemli çiçektir o; Fatih Sultan Mehmed döneminden başlayarak Topkapı Sarayı'nın kuzeyden ve doğudan çevreleyen 'Hasbahçe'nin bir bölümünde, saray mutfaklarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kırmızı gül ve sakız gülü yetiştirildiğinden bu yere Gülhane adı verilmiş, içindeki Gülhane köşkünde gül reçeli ve gül şerbeti/şurubu hazırlanmıştır."

Fatih'in de simgesi

17. yüzyılda Evliya Çelebi'nin Anadolu'da birçok yeri gül bahçeleriyle övdüğünü anlatan İrepoğlu, kitabın beşinci bölümünde de bu çiçeğin sanatına odaklanıyor.

Güller açan sayfalardan güllerin yer aldığı minyatürlere dek onlarca İslam eserinin paylaşıldığı **kitapta**, Fatih Sultan Mehmed'in gül kokladığı meşhur portresi de ayrıntılı aktarılıyor: "İstanbul'u gül mevsiminde fethe ederek Fatih sanını alan Sultan II. Mehmed, Şeblizâde Ahmed tarafından yapıldığı varsayılan gül koklayan portresinin yüzyıllar boyunca soyunun görünümünün bir

Gül İrepoğlu
Ökden

Prof. Dr. Gül İrepoğlu, daha önce lale hakkında kapsamlı araştırmasını **kitaplaştırmıştı**.

simgesi olacağını öngörmüş müdür bilinmez, ama şiirlerini bir araya getiren ve şiirlerinde mahlas kullanan ilk padişah olarak şiirinde güle birçok bağlamda değinir."

Kadınların başının tacı

İrepoğlu, Osmanlı döneminde kadınların çiçek ve gülleri başlarında taç olarak kullandığını söylüyor ve kıyafetlerinde de aksesuar olarak kullandığını ekliyor. Türkiye'de Batılı anlamda figürlü tuval resminin öncüsü olan Osman Hamdi Bey'in eşi Naile Hanım'ı anlattığı portresinde de gülün aksesuar olarak kullanıldığını şu sözlerle ifade ediyor:

"Naile Hanım'ın be-timlendiği bir portrede modelinin mavi kadife elbisesinin üzerinde bir bulut gibi duran beyaz tül yakanın bitimine takmış olduğu pembe güller, hem gülün geleneksellikğine gönderme yapar hem de Osmanlı İmparatorluğu'nda benimsenmeye başlayan yeni giyim tarzının bir göstergesi gibidir."

